

Het einde van tuberculose in Europa. Op naar een hogere versnelling !

Eind mei vond in Den Haag de jaarlijkse bijeenkomst plaats van de nationale tuberculose-verantwoordelijken van de EU-lidstaten en de Europese regio van de Wereldgezondheidsorganisatie. De focus lag dit jaar op de eliminatie van tuberculose in Europa. Verschillende strategieën en acties werden afgesproken en door alle landen onderschreven.

Artikel uit VRGT Nieuwsbrief
Overname toegestaan mits uitdrukkelijke bronvermelding

Brussel, augustus 2015

Opening van de bijeenkomst

Het hoofd van de Afdeling Sociale Ontwikkeling van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, Albert Grijs, opende de conferentie.

Daarna volgde een getuigenis van een ex-tuberculosepatiënte uit Moldavië over hoe zwaar de behandeling in het dagelijks leven is.

Een mooie illustratie van hoe patiënten, ex-patiënten samen met beleidsmakers mee discussiëren over de te volgen aanpak.

Beleidsthema's aan die bod kwamen

- Het Actiekader voor Lage Incidentelanden: ervaringen en uitdagingen in Duitsland;
- De aanpak van tuberculose en multidrugresistente tuberculose in Oezbekistan: strategie en nationale wetgeving;
- Actieve opsporing van tuberculose-gevallen en management van latente tuberculose infectie bij risicogroepen, inclusief mensen met HIV;
- Innovatie, uitdagingen en vooruitgang in het management van multidrugresistente tuberculose, met presentaties uit Oezbekistan, Wit-Rusland en Azerbeidjan;

Werkgroepen werden onderverdeeld in hoge incidentiëlanden en lage incidentiëlanden

Live vertaling Engels-Russisch was aanwezig om de communicatie optimaal te laten verlopen

Patiënten, patiëntengroepen en activisten hadden een gelijkwaardige plaats tijdens de gesprekken en beslissingen over het te volgen beleid

- Financiering van gezondheidszorg en tuberculose: twee grote maar ongewenste tendensen zijn dat sommige hoge incidentiëlanden net niet meer in aanmerking komen voor de verstrengde eisen van het Global Fund, en dat veel lage incidentiëlanden het moeilijk hebben om hun nodige budgetten te verdedigen in de context van dalende aantallen en besparingen;
- Tuberculose bij kinderen als extra aandachtspunt met nood aan specifiek beleid en richtlijnen: diagnose en behandeling bij kinderen is veel complexer en verschilt van de aanpak bij volwassenen.

Wolfheze workshops

De Wolfheze conferentie is een belangrijke bijeenkomst van tuberculose beleidsmakers en onderzoekers uit de Europese regio. Het wordt georganiseerd om de twee jaar en biedt een uitstekende gelegenheid om gezamenlijke strategieën op te stellen en ervaringen uit te wisselen tussen West- en Oost-Europa en Centraal-Azië.

Social determinants and risk factors of TB: how countries do monitor and tackle them?

Pierpaolo de Colombani, WHO Regional Office for Europe, Copenhagen

Wouter Arrazola de Oñate, VRGT - BELTA, Brussels

On behalf of the Working Group on Social Determinants of TB and Drug Resistant TB:

Liliana Domete (Chisinau, Republic of Moldova),

Araksya Hovhannesyanyan (Yerevan, Armenia),

Aaron Reeves (Oxford, UK),

Alena Skrahina (Minsk, Belarus),

Sarah Simpson (Montluel, France)

In één van de discussierondes gaf de VRGT een workshop over sociale determinanten van tuberculose. De resultaten van een rondvraag bij 53 landen naar risicofactoren bij tuberculosegevallen werden voorgesteld. De belangrijkste conclusie was dat nieuwe variabelen moeten toegevoegd worden om een beter zicht te krijgen op de determinanten die verband houden met de ziekte tuberculose. Ondermeer tewerkstelling, dakloosheid, diabetes en alcoholmisbruik zullen in de toekomst ook in kaart gebracht worden. Voorwaarde is evenwel dat de definities van deze variabelen gestandaardiseerd worden. Op deze wijze kan de Europese regio gerichte en efficiënte acties ondernemen.

Verbeteren van sociale determinanten

Een tweede door de VRGT voorgesteld onderzoek peilde naar interventies die landen organiseerden ter verbetering van sociale determinanten. De meeste van deze projecten werden aangestuurd vanuit beleidsdomeinen buiten de gezondheidszorg om. De studie wijst uit dat betere samenwerking met deze sectoren cruciaal is omdat er een sterke invloed van uitgaat op sociale determinanten van gezondheid. Tuberculosecijfers worden bepaald door werk, pensioen, uitkering, voeding, justitie, armoedebestrijding, sociale zekerheid enz.

Investeren in sociale bescherming

Een ander uitgebreid onderzoek dat gepubliceerd werd in het gezaghebbende *The Lancet*¹ illustreert dit. Een sterk verband werd aangetoond tussen budgetten gespendeerd aan sociale bescherming en lagere tuberculose cijfers en sterfte. Elk bedrag van 100 Amerikaanse dollar besteed aan programma's van sociale protectie, reduceert de tuberculose incidentie met 1,70% en leidt tot epidemiologische 'winst'.

¹ Reeves A, Basu S, McKee M, Stuckler D, Sandgren A, Semenza J. Social protection and tuberculosis control in 21 European countries, 1995-2012: a cross-national statistical modeling analysis. *Lancet Infect Dis* 2014; 14 (Nov 2014):1105-12

De Wereldgezondheidsorganisatie riep op om waakzaam te zijn voor de dreiging van volgehouden of strengere besparingen. Wat men dus in lage incidentie landen niet moet gaan doen, is de bereikte vooruitgang teniet doen door te gaan besparen op uitkeringen en pensioenen. De wetenschap toont aan dat dit tegenaangewezen is.

www.thelancet.com/infection Vol 14 November 2014

W Mass prophylaxis of tuberculosis through social protection

KNUF LONNROTZ, DIANA E. WEIL
Global TB Programme, WHO, Geneva, Switzerland

looming threat of prolonged or even intensified austerity

The blame is often put on migration.

However, the changing trend has been reported during a period of increasing financial austerity, widening income gaps, and cuts to public health and social welfare

Working Group on SD and risk factors
13th NTP Managers' Meeting
27-29 Jun 2015, The Hague

Internationale samenwerking

Deze overlegdagen - die door de Verenigde Naties ondersteund worden - tonen aan dat de strijd tegen tuberculose enkel gewonnen kan worden door internationale samenwerking.

Solidariteit onder de lidstaten, landen die elkaar ondersteunen, gezamenlijke strategieën en onderlinge controle op de uitvoering ervan: dat is de globale aanpak die tot succes kan leiden.

Wouter Arrazola de Oñate